

# VIETNAM BULLETIN

50c

Tweede jaargang nr 9, 30 september 1967

---

**de chinese  
'culturele**

**revolutie'  
en vietnam**

---

Verschijnt om de 14 dagen  
 Redactie: M. van Dullemen  
 W. de Graaff  
 Tineke Nijenhuis  
 Queenie Stevens

Redactie/administratieadres:  
 Vietnam Bulletin  
 p/a ASVA  
 Weesperstraat 51, Amsterdam  
 Gironummer 1 28 11 98, tnv Vietnam Bulletin  
 Abonnement f 5,- per half jaar; los nr f 0,50  
 Buitenland f 7,- per half jaar

## VELDSLAGEN WORDEN NIET VERLOREN, DE OORLOG ECHTER NIET GEWONNEN

door R.W. Apple Jr. (Intern. Herald Tribune, 8-8-'67)

Saigon, 7 aug. Iets meer dan twee jaar geleden, op 28 juli 1965, betrok president Johnson de Verenigde Staten directer dan ooit bij de oorlog in Vietnam door aan te kondigen, dat nog eens 50.000 man Amerikaanse troepen naar deze zwaarbeproevede hoek van Zuidoost-Azië gedirigeerd zouden worden. Afgelopen donderdag onthulde Johnson, in antwoord op de dringende smeekbeden van zijn bevelhebbers, dat hij nog eens 45- tot 50.000 man zou sturen, wat het totaal eind juni volgend jaar op meer dan 520.000 zou brengen. Tussen deze twee markeringen van het meest frustrerende conflict in de Amerikaanse geschiedenis gaat het vechten door, de ene bloedige week na de andere, in natte en droge seizoenen, met twee keer staakt-het-vuren tijdens kerstmis, met schuchtere vredes pogingen en escalatie. Tot aan dit weekend zijn 12.269 Amerikanen geregistreerd als gedood en 74.818 als gewond, zijn miljoenen granaten en miljarden geweerkogels afgevuurd en zijn 832 vliegtuigen door vijandelijk geschut neergehaald. De oorlog kost de Verenigde Staten meer dan twee miljard dollar per maand.

### Officieel optimisme

En toch gaat het, naar de mening van de meeste niet beroepshalve geïnteresseerde waarnemers, met de oorlog niet goed. Een overwinning staat niet voor de deur en is misschien zelfs niet bereikbaar. Ze is in het komende jaar of zelfs in de komende twee jaar niet te verwachten en Amerikaanse officieren praten somber over een oorlog van nog tientallen jaren. De officiële verklaringen van Washington en Saigon klinken optimistisch, zoals ze dat al bijna vijf jaar doen. Generaal Westmoreland, de Amerikaanse bevelhebber in Vietnam, zei onlangs dat zijn mannen een 'geweldige vooruitgang' hadden geboekt. En de minister van buitenlandse zaken Dean Rusk zei dat de vijand 'heel veel schade' was toegebracht. De term 'schaakmat' wordt in Washington als een wapen gehanteerd. President Johnson verwerpt het als omschrijving van de situatie. Maar dit woord wordt door bijna iedere Amerikaan hier, behalve door topfunctionarissen, gebruikt om te karakteriseren wat er gaande is. Zij gebruiken het woord om veel redenen:

- Omdat de Amerikanen en hun bondgenoten, na volgens eigen opgave 200.000 man vijandelijke troepen te hebben gedood, nu tegenover een grotere vijandelijke macht staan dan ooit tevoren: 297.000 man, alweer volgens eigen opgave.

- Omdat de vijand van buitgemaakte geweren en karige voorraden overgegaan is op raketten, artillerie, zware mortieren, een reeks van automatische infanteriewapens, vlammenwerpers en antibiotica, waarvan het meeste Zuid-Vietnam is binnengebracht onder het oog van de Amerikaanse luchtmacht.

- Omdat 1,2 miljoen man geallieerde troepen niet in staat zijn geweest meer dan een fractie van een land, dat nog niet anderhalf keer zo groot is als de staat New York, in bedwang te krijgen en omdat, terwijl bij de geallieerden het einde van de nog beschikbare mankracht in zicht komt, de Noordvietnamezen pas een vijfde deel van hun parate leger in de strijd hebben betrokken.

- En bovenal omdat, als de Noordvietnamese en Amerikaanse troepen plotseling weggetoerd werden, het Zuidvietnamese regime vrijwel zeker binnen enkele maanden ineen zou schrompelen, zo weinig is er nog gedaan aan de werkelijke problemen.

Het is waar, zoals generaal Westmoreland vaak gezegd heeft, dat de Verenigde Staten in Vietnam een ontzagwekkend logistiek rijk hebben opgebouwd, dat de vijand zelden een grote slag wint, dat er meer grote wegen begaanbaar zijn dan vroeger, dat de Amerikaanse bommenwerpers Hanoi oorlogsinspanning hebben bemoeilijkt, dat de Vietcong het zwaar te ver-

duren heeft. Maar de vijand vecht door met vasthoudendheid, fantasie en moed en niemand weet, wanneer hij zal ophouden. Het doel van de Amerikaanse politiek is, eenvoudig geformuleerd, om samen met de andere geallieerden de Vietcong-guerrilla's en hun helpers de Noordvietnamezen te verslaan, zodat de nationalisten in Zuid-Vietnam van hun maatschappij een sterke en duurzame samenleving kunnen maken. Oorspronkelijk zouden de Amerikaanse troepen een reeks van dijken of militaire schilden rondom kritieke gebieden vormen, zodat de Zuidvietnamezen, beschermt tegen Noordvietnamese geregelde troepen, zich konden hergroeperen en de opbouw ter hand nemen. Het meest bezwarende feit nu is dit: achter deze dijken, ten koste van zoveel bloed en geld bemand, is bijna niets verbeterd. De Noordvietnamezen zijn teruggedrongen in hun holen, verjaagd uit gehuchten en dorpen, maar de veiligheid op het platteland is even gering als tevoren.

### Een dubbele plicht

Daarom komen de Amerikanen nu, impliciet toegevend dat zij eraan wanhopen dat de Zuidvietnamezen zelf iets zullen bereiken, in actie tegen de guerrilla's, terwijl ze tegelijkertijd proberen de Noordvietnamezen af te houden. Van de 25 Amerikaanse eenheden van de grootte van een regiment of brigade, die in Vietnam zijn opgesteld, zijn er 14 bezig met het enge karwei mijnen uit de wegen te graven en piepkleine gehuchten te verdedigen. We zijn in dit land bezig met een politiek van bezetting, zei een functionaris uit Washington niet lang geleden. "We hebben ontdekt dat we het niet redden, als we niet enorme aantallen eigen mannen in een heel klein gebied bijeenbrengen." Waar grote eenheden zijn opgesteld - bijvoorbeeld: de eerste Cavalerie Divisie (Airmobile) op de Bong Son vlakte en de Zuid-Koreanen in de provincie Phu Yen - daar is vooruitgang geboekt. Waar hetzelfde geprobeerd is met kleinere eenheden is die uitgebleven. De Vietcong heeft het onschatbare voordeel van het tactisch offensief. De geallieerden moeten verdedigen en opbouwen; de Vietcong bereikt haar doel door aan te vallen en terug te trekken. Om het patroon van Phu Yen en Binh Dinh in alle volkrijke gebieden van Zuid-Vietnam te herhalen zouden de geallieerden, naar schatting van een hooggeplaatste Amerikaanse functionaris, 8.000.000 man nodig hebben. En zelfs dan zou het probleem, zoals generaal Westmoreland heeft erkend, niet onmiddellijk worden opgelost, want als de Amerikanen zich zouden terugtrekken zou de vijand in de heuvels weer de kop op steken. Het antwoord op de ogenschijnlijke impasse is pacificatie - herstel van het regeringsgezag in de gehuchten, zodat de boeren zichzelf zullen willen verdedigen en daartoe ook de middelen zullen hebben. Maar dit is een gigantische taak. Volgens het nieuwe systeem voor de indeling van gehuchten heeft de regering er 1944 van de 12.537 - dat wil zeggen minder dan één van de zes - onder de duim. Om de rest wordt gestreden, of de Vietcong heeft er tot op zekere hoogte de macht. Enkele van de meest ervaren Amerikanen hier beschouwen een gehucht als veilig, wanneer het dorpshoofd er durft te slapen. Men neemt aan dat er ongeveer 2.000 aan dit criterium voldoen.

### Zichzelf helpen

Zolang er niets gedaan wordt aan het centrale feit van de geallieerde oorlogsinspanning - het rampzalige gebrek aan inzet van de Zuidvietnamese gemeenschap om voor het eigen voortbestaan te werken - zolang is een werkelijke overwinning onmogelijk, omdat er geen levensvatbare, democratische Vietnamese samenleving mogelijk is - en deze kwamen de Amerikanen hier nu juist helpen opbouwen. De Amerikanen, die verantwoordelijk zijn voor de oorlogsinspanning, schijnen betrekkelijk weinig over dit probleem te hebben nagedacht, misschien omdat het hen confronteert met de werkelijkheid, dat het volk waarvoor zij vechten nu juist weinig geestdriftig is om voor zichzelf te vechten. Met uitzondering van bijzondere eenheden zoals de Mariniers, de Rangers en de Paratroepen is het optreden van de Zuidvietnamese legermacht naar de mening van de meeste raadgevers ontstellend slecht geweest. Het gebrek aan leiders stemt hen, die het leger zouden willen hervormen, moedeloos. Het beste talent van de huidige generatie is allang verloren gegaan: duizenden mannen die Zuidvietnamese troepen in het gevecht zouden kunnen aanvoeren dienen bij de Noordvietnamezen of de Vietcong, de erfgenamen van de nationalistische opstand van het land tegen de Fransen. Van alle regeringsofficieren met de rang van luitenant-kolonel of hoger hebben er slechts twee aan de zijde van de Vietminh in de oorlog tegen de Fransen gevochten.

## Jong en incompetent

Enkele potentiële leiders kwijnen in ballingschap als gevolg van de zuiveringen van de laatste tien jaar. Talloze anderen zijn in de strijd gesneuveld. In hun plaats is er een corps van jonge officieren, vaak incompetent en nog vaker corrupt. De oorlog moe en cynisch ingesteld werken velen vier en een halve dag per week, verlaten hun troepen halverwege de vrijdagmiddag en begeven zich naar Can Tho of Da Nang of Saigon om daar ontspanning te zoeken. Het leger van Saigon lijkt niet bepaald een geschikte macht om een revolutie te leiden en wat van het leger gezegd kan worden kan met evenveel recht van de regering worden gezegd, want het leger is de regering. Als de dorpelingen al wrok koesteren tegen soldaten die hun rijst en kippen stelen, zij koesteren nog veel meer wrok tegen de corrupte districts- en provinciale ambtenaren, die bijna allen militairen zijn. Wrok bijvoorbeeld tegen het hoofd van de deltaprovincie wiens waterleiding- en elektriciteitsbedrijf zijn hoofdkwartier en zijn huis, maar niet één boerenhut bedient en tegen het hoofd van de provincie in de hooglanden die hen met enorme winst zieke varkens verkocht, die hij had ingekocht met geld van de Amerikaanse hulpverlening.

(Int. Her. Trib. 8-8-'67)

## KLEIN WOORDENBOEK VAN DE VIETNAMESE KWESTIE

De Amerikaanse pers en Amerikaanse woordvoerders gebruiken geregeld woorden met betrekking tot de oorlog in Vietnam die een zeer specifieke betekenis hebben gekregen. Voor een goed begrip van de oorlog in Vietnam is een woordenlijst van deze woorden onontbeerlijk. Onderstaande bloemlezing van Edward S. Herman is uit Viet-Report, June/July 1967.

AGRESSIE. Hulp en steun verlenen aan de tegenpartij.

CHINA. Een niet bestaand land met 700 miljoen inwoners.

DOELWIT, VIJANDELIJK. (E. 'Enemy structure'). Een vernietigde rieten hut.

DUIF. (E. 'Dove'). Iemand die de laatste escalatie van de oorlog goedkeurt, maar zich tegenstander heeft verklaard van de volgende.

ESCALATIE. Een roltrap die leidt tot het Koninkrijk Gods op Aarde.

GELOOFWAARDIGHEID. (E. 'Credibility'). Het vermogen van het publiek om officiële leugens in zich op te nemen.

LANDHERVORMING. Algemeen: herverdeling van het land van niet-actieve en afwezige landeigenaren aan hen die de grond bewerken. In Zuid-Vietnam: het reeds verdeelde land teruggeven aan de vroegere landeigenaren.

NAPALM. Een vuurbom, die op een dorp gevallen, de vijand dood brandt en de onschuldige omstander spaart. Heeft de eigenschap twee vijanden te kweken waar er slechts één was.

ONAFHANKELIJK. Bondgenoot van de Verenigde Staten (zie ook 'satelliet').

ONDERHANDELINGEN. Het proces van het accepteren van de overgave van de onrechtmatig door de vijand verkregen terreinwinst. Betekende vroeger: het proces van door wederzijdse concessies tot overeenstemming te komen. Dat heet nu "Weg met ons" (E. 'Appeasement').

OORLOG, BEPERKTE. (E. 'Limited War'). Een lokaal militair avontuur, waarin gelijktijdig gevechtservaring kan worden opgedaan, nieuwe wapens beproefd, overvloedige militaire goederen kunnen worden opgebruikt, vrijheid en onafhankelijkheid kunnen worden verdedigd.

### ADVERTENTIEFONDS

DE EERSTE GIFTEN VOOR HET ADVERTENTIEFONDS ZIJN ONTVANGEN. DE GEVERS WORDEN HARTELIJK BEDANKT. IN HET VOLGENDE NUMMER ZULLEN WE EEN BEGIN MAKEN MET EEN VERANTWOORDING VAN DE GIFTEN. HET ADVERTENTIEFONDS ZAL GEBRUIKT WORDEN VOOR: 1) HET PLAATSEN VAN ADVERTENTIES OM HET VIETNAM BULLETIN GROTERE BEKENDHEID TE GEVEN EN 2) HET GRATIS TOESTUREN VAN PROEFNUMMERS AAN POTENTIEEL GEINTERESSEERDE LEZERS.

GIFTEN IN HET ADVERTENTIEFONDS BLIJVEN VAN HARTE WELKOM.

Adm. VB

PACIFICATIE. Onderwerping. Soms "het winnen van de harten en de geesten van de mensen" (E. "winning the hearts and minds of the people") genoemd bestaat pacificatie uit drie hoofdvormen: omkoping, dwang en vernietiging.

PROPAGANDA. De leugens van de tegenpartij (zie ook 'Voorlichting').

RUSK, DEAN. Een koekoek die ieder uur te voorschijn komt uit zijn koekoeksklok en kwaad-aardig een dode veldmuis pikt, waarbij de woorden "Je moet je buurman met rust laten" plechtig worden uitgesproken.

REPRESAILLE. (E. 'Retaliation'). Het doden van burgers en gros (zie ook 'Terrorisme').

SATELLIET. Een bondgenoot van de tegenstander (zie ook 'Onafhankelijk').

TERRORISME. Het doden van burgers in het klein (zie ook 'Represaille').

VERKIEZINGEN, VRIJE. Algemeen: een ceremonieel bij hoger ontwikkelde barbaarse volkeren, bedoeld om onderliggende bevolkingsgroepen het gevoel van macht en keuzemogelijkheid te geven, zonder het gebruik van hasjies of andere opwekkende middelen. In Zuid-Vietnam: een circusvoorstelling bedoeld om de bevolking van de Verenigde Staten het gevoel te geven dat haar interventie met sympathie wordt ontvangen.

VERPLICHTINGEN. (E. 'Commitment'). Die belofte uit vele beloften en toezeggingen die men in het verleden gedaan heeft, die het beste overeenkomt met de actie die op het moment wordt gepland. Soms een hypothetische verplichting die men zichzelf oplegt om de acties van vandaag de nodige morele sancties te geven.

VIETCONG. Een Vietnamese boer, vooral wanneer hij dood is.

VOORLICHTING. (E. 'Public information'). De leugens van de eigen partij (zie ook 'Propaganda').

VREDE. (E. 'Peace'). Een tijdelijke onderbreking van de vijandelijkheden, eerlijk voorgestaan door iedere politicus wanneer dit in overeenstemming is met de vooruitzichten van zijn politieke carrière.

VREDESOFFENSIEF. (E. 'Peace offensive'). Moderne vorm van psychologische oorlogsvoering, bestemd voor het wekken van begrip voor de doeleinden van de Verenigde Staten.

ZELFBESCHIKKING. (E. 'Self determination'). Het recht van de bevolking om een voor de hulpverlenende natie acceptabele regering te kiezen.

(uit: Viet-Report, juni/juli 1967)

#### DE BLADEN WAARUIT DOOR HET VIETNAM BULLETIN GECITEERD WORDT (I)

In onderstaande rubriek geven redacteuren, oudredacteuren en andere medewerkers van het Vietnam Bulletin hun persoonlijke mening over de bladen waaruit door het Vietnam Bulletin regelmatig wordt geciteerd of die om andere redenen interessant zijn.

Red. VB

#### THE INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE

De International Herald Tribune is de gecombineerde internationale editie van de Amerikaanse kranten de Washington Post, de (in New York niet meer bestaande) Herald Tribune en de New York Times, waarvan de laatste twee tot voor kort elk met een eigen voor het buitenland bestemde uitgave in Parijs uitkwamen. In deze nieuwe combinatie, die in het voorjaar van 1967 tot stand is gekomen, wordt bij de redactionele commentaren en de artikelen van de correspondenten uit het buitenland nog steeds aangeduid uit welk blad van de drieling is geput.

Van dit drieluik is de New York Times ongetwijfeld het meest geïnteresseerd in de Vietnamese kwestie en ook het felst in haar veroordeling van de Amerikaanse Vietnampolitiek. Het blad dringt bij herhaling aan op beëindiging van de oorlog door middel van onderhandelingen, omdat het van mening is dat het tegenwoordige bewind in Saigon te corrupt en te ongeschikt is om de steun van de Zuidvietnamese bevolking te winnen in de strijd tegen het Nationaal Bevrijdingsfront. In het verleden, en ook nu nog, beschikte de Times over uitnemende correspondenten in Zuid-Vietnam zoals de winnaar van de Pulitzerprijs David Halberstamm, Charles Mohr - die in 1963 bij het Amerikaanse weekblad Time ontslag nam omdat dit blad weigerde zijn kritische artikelen over het Diemregime op te nemen - Neil Sheehan en de huidige correspondent R.W. Apple Jr die vaak zeer scherpe en ter zake analyses geeft van het generaalsbewind van Thieu en Ky.

Pieter Korver.

De International Herald Tribune kost per los nummer 75 cent en is verkrijgbaar in de meeste krantenwinkels in de grote steden. De openbare leeszaal zijn er meestal op geabonneerd. Men kan zich in Nederland ook voor een periode van 3, 6, 9 of 12 maanden abonneren. Het makkelijkste geschiedt dat via de firma van Gelderen, N.Z. Voorburgwal 142, Amsterdam, telefoon (020) 222975.

## CHINAWEEK VAN DE ASVA

De Algemene Studenten Vereniging Amsterdam (ASVA) organiseert van 9 tot 14 oktober een ChinawEEK. Het programma zal bestaan uit lezingen, gespecialiseerde colleges in de faculteiten, documentaire-filmvoorstellingen en een expositie. Ter voorbereiding van de deelnemers aan deze ChinawEEK is een documentatiemap samengesteld met bijdragen van o.a. Prof. Zürcher, Dr. Kwee Swan Liat, Prof. Landheer, Prof. Wertheim, Drs. C. Schepel, Prof. Bezemer, Drs. Waardenbrug en Drs. Dekker OP. De onderwerpen die door deze auteurs worden behandeld betreffen de economie, de historie, het bevolkingsvraagstuk en de buitenlandse politiek van China. De map is bij de ASVA te krijgen aan de balie (Weesperstraat 51) voor f 2,50 of door storting van f 3,10 op Gemeentegiro (pg 13500) A 2599 tnv ASVA, Amsterdam, met vermelding: 'China documentatiemap'.

Het lezingenprogramma luidt als volgt:

- 9 oktober: Historische inleiding over China, door Prof. Dr. E. Zürcher, Sinologisch Instituut te Leiden;
- 10 oktober: De sociale en economische aspecten van de Volkscommunes, door Dr. Biehl, medewerker Institut für Weltwirtschaft te Kiel;
- 12 oktober: De Culturele Revolutie, door K.S. Karol, correspondent van Le Nouvel Observateur en de New Statesman;
- 14 oktober: De politieke gedachtenwereld van Mao Tse Tung, door Stuart Schram.

Deze lezingen zullen alle gehouden worden in de aula van de Universiteit van Amsterdam, Lutherse Kerk, Spui, Amsterdam. Begin 20 uur.

Waarschijnlijk in het Koninklijk Instituut voor de Tropen (Mauritskade 63, hoofdingang) zal een filmweek worden georganiseerd waarin worden gedraaid: China, van Felix Green; Demain, la Chine, van Claude Otzenberger; China's diary, een CBS-documentaire; en verder officiële, van de Chinese legatie afkomstige, films. Begin eveneens 20 uur.

In het Koninklijk Instituut voor de Tropen zal bovendien een aan de Chinese cultuur en muziek gewijde tentoonstelling te zien zijn.

Op 13 oktober vindt in de Koopmansbeurs een groot slotforum plaats onder de titel: China en het Westen. Sprekers en debaters zijn o.a. Prof. Owen Lattimore (University of Leeds), Prof. Wertheim, Prof. Zürcher e.a. tegenover een panel van bekende journalisten. Tenslotte zullen in de diverse faculteiten gespecialiseerde colleges worden gegeven (Chinees recht, de gezondheidszorg in het moderne China, de economie van China, de meest recente Chinese literatuur, etc.).

Alle manifestaties van de ChinawEEK zijn voor iedereen toegankelijk. Voor een compleet programma wende men zich tot de ASVA (225771).

## CHINA'S CULTURELE REVOLUTIE EN VIETNAM

door JOHN GITTINGS (Viet-Report april/mei 1967)

(John Gittings, vroeger wetenschappelijk medewerker aan het Royal Institute for International Affairs te Londen, is wetenschappelijk onderzoeker voor Aziatische zaken aan het Institute of International Studies, Universiteit van Chili (Santiago), auteur van The Role of the Chinese Army, uitgegeven door Oxford University Press in mei 1967, en regelmatig medewerker aan China Quarterly, The Nation en Viet-Report.)

Wat is de samenhang, zo die al bestaat, tussen China's Culturele Revolutie en de oorlog in Vietnam? Enige commentatoren zien de Culturele Revolutie vrijwel geheel als het produkt van binnenlandse politieke en sociale moeilijkheden. Anderen achten China's recente 'tegenvallers' in zijn buitenlandse politiek belangrijk voor de ontketening van de dramatische ge-

beurtenissen van dit jaar. In feite is het onmogelijk de Culturele Revolutie toe te schrijven aan één enkele oorzaak. Verscheidene ontwikkelingen komen erin samen, sommige op binnenlands terrein, andere in het buitenlandse beleid, sommige nieuw en andere oud, in een mengsel waarvan de bestanddelen nog niet met nauwkeurigheid zijn te berekenen. Men kan daarom niet zeggen dat de buitenlandse politiek, laat staan Vietnam in het bijzonder, in dit opzicht een van de meest beslissende factoren is geweest. Anderzijds brengt nauwkeurige bestudering van de Chinese uitspraken over Vietnam vanaf februari 1965 opmerkelijke veranderingen van nadruk aan het licht, die in hun opeenvolging een duidelijk verband hebben met de gebeurtenissen van de Culturele Revolutie.

Er wordt wel eens gesuggereerd dat de Culturele Revolutie gericht is op het mobiliseren van het Chinese volk voor oorlogsdoeleinden en daarom een meer oorlogszuchtige stemming in Peking impliceert. Dit denkbeeld zou dan ondersteund worden door uitlatingen als deze in een hoofdartikel in het Volksdagblad van 6 december 1966: "Het Chinese volk koestert geen enkele illusie over het Amerikaanse imperialisme. . . . Het staat nu gereed, aangegord voor de strijd. De grote proletarische Culturele Revolutie die zich nu in China ontplooit, een reusachtige beweging van ongekend formaat, is niets minder dan de meest grootse en de beste voorbereiding op de oorlog." Dit klinkt overtuigend genoeg, maar laat in werkelijkheid alle mogelijkheden open. Van welke aard is die oorlog die het Chinese volk bereid is te voeren? Op Vietnamese of op Chinese bodem, en met welke bondgenoten? Met wat voor soort oorlogsvoorbereiding gaat de Culturele Revolutie gepaard? Is militaire mobilisatie het doel van wat er gaande is, of gaat het alleen om ideologische mobilisatie?

In de loop van 1965 waren de Chinese beloften van steun aan Vietnam (Noord-Vietnam en het Nationaal Bevrijdingsfront) veelvuldig en tamelijk gespecificeerd. Meer dan eens wees Peking nadrukkelijk op het door de Koreaanse oorlog geschapen precedent. Bijvoorbeeld in een officiële verklaring op 13 februari: "Zij (de USA) hebben bij eenzelfde poging in de Koreaanse oorlog een lesje gekregen. Willen ze dat dit lesje herhaald wordt in Indochina?" Andere verklaringen beloofden dat China zijn Vietnamese bondgenoten "alle steun en hulp die zij nodig hadden" zou geven. Bij tenminste vier gelegenheden werd duidelijk gesteld dat de Chinezen "hun eigen mensen zouden zenden om samen met het Vietnamese volk te strijden wanneer dat daar behoefte aan had", of woorden van gelijke strekking.

Niet vastgelegde berichten aan in de gunst staande buitenlandse inwoners van Peking gaven de nadere verklaring dat China in Vietnam zou interveniëren wanneer de oorlog was geëscaleerd tot de omvang van een "grootscheepse Koreaanse oorlog". Hiermee werd bedoeld het stadium waarin het onderscheid tussen Noord en Zuid volslagen was uitgewist, door de invasie van het Noorden door Amerikaanse en Zuidvietnamese eenheden over land en vanuit zee. Berichten over troepenbewegingen in het Zuiden van China, over burgerbeschermingsoefeningen, en over de decentralisatie van nucleaire en andere verdedigingsinstallaties, maakten de veronderstelling geloofwaardig dat China op het ergste was voorbereid.

Daarentegen waren gedurende vrijwel heel 1966, het jaar van de Culturele Revolutie, de Chinese toezeggingen gering in aantal en minder stellig dan die in het voorafgaande jaar. Pas in de derde week van december werd het aanbod om manschappen naar Vietnam te zenden herhaald, en dan nog onder omstandigheden en in bewoordingen die enigszins doen twifelen aan de werkelijke bedoeling ervan. Soortgelijke aanbiedingen waren in de loop van 1966 in meer rechtstreekse bewoordingen gedaan door de meeste Oosteuropese landen alsmede door Noord-Korea. Een andere opmerkelijke lacune in de Chinese verklaringen was dat verwijzingen naar het precedent van de Koreaanse oorlog nu ontbraken.

In het begin van 1966 bereikten de Chinese beloften het toppunt van vaagheid. China zou "het Vietnamese volk terzijde staan", "de strijd tot het einde voeren", enz. In juli 1966 vond een nieuwe formulering ingang. Zoals een regeringsverklaring van 3 juli het stelt: "Overeenkomstig de belangen en de verlangens van het Vietnamese volk, zullen wij op ieder moment die acties ondernemen die wij nodig oordelen." Met een variant hierop verklaarde Liu Sjao-Tsji dat China "op iedere tijd en plaats zodanige actie zal ondernemen als het Chinese en Vietnamese volk nodig oordelen. . . .". Het Chinese volk was nu toegevoegd om met het Vietnamese volk gezamenlijk te beslissen over wat noodzakelijk tot actie zou leiden, een voorbehoud dat enige reserve bij Peking en enig meningsverschil deed veronderstellen.

## De Culturele Revolutie

De reeks gebeurtenissen welke leidde tot de Culturele Revolutie begon in november 1965 met de eerste aanval in de pers op Wu Han, historicus en lid van het partijapparaat te Peking,

waar hij tenslotte in juli 1966 werd uitgestoten. De veranderingen van toon in de Chinese politiek inzake Vietnam vonden in ruwweg dezelfde tijd plaats. In het algemeen verschoof de nadruk op de oorlog in Vietnam als zodanig en op de Chinese steun ervoor naar nadruk op de gevolgen van de oorlog voor China's eigen veiligheid en op de noodzaak tot binnenlandse mobilisatie. Wat dit laatste betreft verschoof de nadruk van militaire naar ideologische paraatheid, gebaseerd op de leerstellingen van de Mao-studie en van de volksoorlog. China's weigering om ook maar enige vorm van "gezamenlijke actie" met de Sovjetunie of andere communistische landen in overweging te nemen, kwam tevens steeds onwrikbaarder vast te staan. De algemene indruk was dat Peking zich bewoog in de richting van een meer Sino-centrische en op zichzelf betrokken houding.

Vanaf februari 1966 werd in de Chinese pers grote ruchtbaarheid gegeven aan een nieuwe interpretatie van de strategische betekenis van de Amerikaanse politiek in Vietnam. De Amerikaanse agressie in Vietnam wordt nu gezien als onderdeel van een systematische "verschuiving in de wereldomvattende strategie" met als doel de omsingeling van en de uiteindelijke oorlog tegen China. Zo betoogde het Volksdagblad op 1 februari dat "het Amerikaanse imperialisme bezig is stap voor stap het brandpunt van zijn contra-revolutionaire wereldstrategie te verschuiven van Europa naar Azië. Het richt zijn agressieve kracht voornamelijk op China en beschouwt China als zijn belangrijkste vijand." Volgens dit standpunt worden de Amerikaanse bases als Cam Ranh in Zuid-Vietnam en de vliegbases in Noord-Thailand en Zuid-Laos niet in de eerste plaats aangelegd voor de Vietnamese oorlog, maar als "een netwerk van militaire bases gericht tegen China (een standpunt waarmee men het moeilijk oneens kan zijn)". Het logische gevolg van deze analyse is dat de Chinese oorlogsvoorbereidingen zich moeten concentreren op de verdediging van China zelf. Er wordt met nadruk gesteld dat "de oorlogsdreiging van het Amerikaanse imperialisme serieus genomen moet worden". "Er zijn", aldus het Volksdagblad op 6 april, "steeds duidelijker tekenen dat de Amerikaanse imperialisten zich erop voorbereiden het Chinese volk een oorlog op te dringen." Een paar dagen later gaf premier Tsjoe En-lai een uiteenzetting van de Chinese politiek inzake oorlog met de USA. Samengevat luidt zijn verklaring van vier punten: China zou niet het initiatief nemen de oorlog met de USA uit te lokken, China zou landen waartegen de USA agressie bedreven ondersteunen, China was voorbereid op een Amerikaanse invasie, en als de oorlog eenmaal uitbrak zou die geen grenzen hebben. Hoewel deze formulering de deur niet geheel sluit voor Chinese militaire interventie in Vietnam of elders, betekent dit wel dat de casus belli beperkt zou blijven tot agressie tegen China zelf.

Indien de oorlog met de USA een waarschijnlijke gebeurtenis is, welke voorbereidingen zouden dan getroffen moeten worden? Dit voert ons naar het ingewikkelde onderwerp van de betrekkingen tussen de strijdkrachten en de Communistische Partij in China en van het eeuwige debat over de relatieve waarde van politieke en militaire training. Vanaf 1959, toen Lin Piao werd benoemd tot minister van defensie teneinde het moreel te herstellen en de macht van de partij over het leger weer te doen gelden, is onder diens persoonlijke supervisie een voortdurende campagne gevoerd om het politieke gehalte van het leger te verbeteren. Het leger is gebruikt als een soort proefkonijn voor veel van de methoden van politieke (d.i. Mao-) studie die de Culturele Revolutie sindsdien onder de hele bevolking heeft verbreid. Niettemin werd deze herleving van politiek ingrijpen en politieke opvoeding binnen redelijke grenzen gehouden, in ieder geval tot 1965. Daardoor verhield zich de hoeveelheid tijd besteed aan militaire training tot die besteed aan politieke training ongeveer als 60% tot 40%, of zelfs als 70% tot 30%. De escalatie in de Vietnamese oorlog in 1965 schijnt het meningsverschil tussen de beroepsmatige en de Maoïstische benadering van de militaire paraatheid te hebben doen oplaaien en schijnt aanleiding te zijn geweest tot wrijving en onenigheid binnen de klasse van beroepsofficieren.

#### De verklaring van Lin Piao

In mei 1965 leek de stafchef van het leger, Lo Jui-ch'ing (die vervolgens tijdens de Culturele Revolutie werd ontslagen) te betogen ten gunste van een grotere nadruk op militaire voorbereidingen. "China", aldus Lo, "moet zich krachtiger voorbereiden om de Amerikaanse imperialistische agressie te weerstaan... Wij moeten... voorbereidingen treffen tegen uitbreiding van de agressieoorlog in Vietnam en tegen iedere oorlog die het Amerikaanse imperialisme tegen ons begint." In dit artikel, en vervolgens in een redevoering in september 1965 besteedde Lo enigszins plichtmatig aandacht aan de gedachten van Mao Tse-Toeng en de leer van de volksoorlog. Daarentegen benadrukte hij de noodzaak tot "actieve defensie"



door nationale samenwerking veeleer dan "eenvoudigweg te wachten tot we aangevallen worden". Hij verklaarde dat China het Vietnamese volk zou helpen met alle middelen waarover het beschikte en manschappen naar Vietnam zou zenden om te vechten, als dat nodig was. Hij waarschuwde tegen défaitisme en gebrek aan besluitvaardigheid en leek zelfs te pleiten voor een of andere vorm van preventieve actie in Vietnam.

Maar meer dan militaire is ideologische mobilisatie het parool geweest sinds de Culturele Revolutie begon. In november 1965 - de maand van de eerste aanvallen in de pers op Wu Han - vaardigde minister van defensie Lin Piao een dagorder aan het leger uit die voorschreef dat er in 1966 nog meer politiek werk zou worden gedaan dan in 1965. Sindsdien is het leger voortgegaan de toon aan te geven in de Chinese samenleving door de leiding te nemen in de Culturele Revolutie en in de Mao-studie. Zulks ondanks duidelijke protesten van bepaalde technische eenheden, in het bijzonder de Luchtmacht, om reden dat de voorrang van de politiek de militaire efficiency begint aan te tasten. "Wat hebben we aan een Luchtmacht," vroegen ze, "als de vliegtuigen niet kunnen vliegen?" Tegenover dit standpunt legt de leer van de volksoorlog de nadruk op het ideologische werk als de allerbelangrijkste bijdrage tot de oplossing van alle problemen. De militie, een vitaal element in deze leer, is volgens berichten verdrievoudigd tot een nationaal totaal van één honderd miljoen. (De laatste grote uitbreiding van de militie vond plaats ten tijde van de Grote Sprong Voorwaarts.) In november 1965 schijnt in China een ingrijpende politieke ommekeer te hebben plaatsgevonden. Het was, zoals we gezien hebben, de maand van de verklaring van Lin Piao en van de eerste stappen naar de Culturele Revolutie. In dezelfde maand verdween Mao Tse-Toeng spoorloos tot mei 1966, misschien wegens ziekte maar meer waarschijnlijk om het grote brein achter de Culturele Revolutie te zijn. Lo Jui-ch'ing trad eveneens in november voor het laatst in het openbaar op, waarna niets meer van hem werd vernomen. Ongeveer in dezelfde tijd publiceerde China een heftige polemiek tegen de Sovjetunie, waarbij de opvolgers van Chroetsjov - in de meest ondubbelzinnige en vernietigende termen tot dusver - werden beschuldigd van verraad van het Vietnamese volk, en iedere mogelijkheid van "gezamenlijke actie" categorisch werd verworpen.

Het is gemakkelijker vast te stellen dat deze beperking tot een meer Sino-centrische en op zichzelf betrokken houding samenviel met de Culturele Revolutie, dan de redenen hiervoor aan te geven. Men kan enige psychologische bestanddelen van de Chinese mentaliteit aanwijzen die China deze kant op doen gaan - nationalisme, zelfgenoegzaamheid, kazernementaliteit, enzovoorts - maar dan moet men nog altijd uitmaken waarom deze juist op dit tijdstip werkzaam zijn geworden. Trouwens, sinds de Grote Sprong Voorwaarts is de hele Chinese buitenlandse politiek in de richting gegaan van een onbuigzamer en meer isolationistische houding, maar juist gedurende het laatste jaar is deze ontwikkeling enorm versneld. Drie belangrijke factoren lijken het proces verhaast te hebben: de oorlog in Vietnam, het Chinees-Russische geschil en het bijna volledige falen van de Chinese buitenlandse politiek in de Derde Wereld.

We krijgen door dit alles het beeld dat als gevolg van de snelle escalatie van de Vietnamese oorlog bepaalde elementen in het Chinese leger en binnen de partij meer 'realistische' militaire voorbereidingen bepleitten en voorstander van een krachtiger bemoeiing met Vietnam waren. Andere elementen (of misschien wel dezelfde) beklemtoonden de noodzaak van een beperkte vorm van samenwerking met de Sovjetunie en andere socialistische landen. Voor de Maoïstische leiders waren dergelijke voorstellen ideologisch niet zuiver op de graat. Het eerste deed denken aan 'links avonturisme', het laatste aan 'rechts opportunisme', de twee kwaden waartussen Mao altijd een middenkoers wilde sturen. Volgens de klassieke Maoïstische leer was de Vietnamese revolutie, en kon deze alleen maar zijn: een binnenlandse ontwikkeling. Natuurlijk zou China waardevolle hoeveelheden wapens en ammunitie verschaffen, maar de mannen van Vietnam, veeleer dan Chinese (of Russische) wapens, zouden uiteindelijk de overwinning brengen. Indien de overwinning tijdelijk onbereikbaar zou blijken te zijn, dan behoorden de Vietnamezen zich strategisch terug te trekken en weer over te gaan tot de beweeglijke guerrilla-oorlogsvoering. Recente Chinese uitspraken over de volksoorlog (waaronder het beroemde artikel van Lin Piao van september 1965) kunnen inderdaad worden gelezen als waarschuwingen aan de Vietnamezen dat zij zich op hun eigen hulpbronnen moeten verlaten en eventueel tijdelijke tegenslagen moeten accepteren. De Chinese communisten, Lin Piao en anderen herinneren ons eraan, hebben zelf ook meer dan eens strategische terugtochten gemaakt in de twee decennia van hun revolutie. Ondertussen moet China, overeenkomstig het welbekende axioma van de Maoïstische strategie, zich erop voorbereiden zijn agressors te ontmoeten op het slagveld van zijn eigen keuze.

Dat slagveld zal, zoals eerder aangeduid, eerder in China dan in Vietnam liggen. Men kan zich afvragen waarom het precedent van de Chinese interventie in Korea niet meer schijnt te gelden in de ogen van Peking. Een simpel antwoord is misschien dat Noord-Vietnam het niet wil. Fundamenteler is, dat de internationale situatie sinds Korea is veranderd, de 'krachten van het socialisme' niet langer verenigd zijn, en Sovjet hulp voor gezamenlijke actie niet langer kan worden verkregen (althans niet op Chinese voorwaarden). China's bezwaren tegen gezamenlijke actie met de Sovjetunie zijn zowel praktisch als ideologisch. In de eerste plaats vanwege de welgefundeerde verdenking dat Moskou meer geïnteresseerd is in vrede dan in de voorwaarden waaronder ze verkregen wordt, zelfs als deze voorwaarden ongunstig zijn voor Hanoi en het Nationaal Bevrijdingsfront. In de tweede plaats omdat China iedere toename van Sovjet invloed in Vietnam beschouwt als een gevaarlijke inbreuk op zijn eigen invloedssfeer. Er zijn al tekenen geweest van Chinese bezorgdheid dat Hanoi te afhankelijk wordt van Moskou. De minister van buitenlandse zaken, Ch'en Yi, waarschuwde in een redevoering op 29 juli 1966 dat er pogingen waren ondernomen "om de eenheid van het Chinese en het Vietnamese volk te ondermijnen". China's onenigheid met Hanoi over de voorwaarden voor onderhandelingen is ook meer uitgesproken geworden. Terwijl Hanoi eist dat het principe van een Amerikaanse terugtocht uit Vietnam vooruit geaccepteerd moet worden, schijnt China er op te staan dat deze terugtocht feitelijk moet worden uitgevoerd. Hanoi bepleit ook nog steeds een terugkeer naar de Akkoorden van Genève van 1954, terwijl China betoogt dat deze 'dood en begraven' zijn en derhalve waardeloos.

### Tegenslagen in de buitenlandse politiek

Het is ontegenzeggelijk moeilijk zich voor te stellen op welke wijze China en de USSR een gezamenlijke actie zouden kunnen ondernemen inzake Vietnam. Het is echter duidelijk dat er voorstellen zijn gedaan en dat de verwerping daarvan door China dit land verder heeft vervreemd van de sympathie van de communistische wereld. Sinds augustus 1966 heeft Noord-Korea bij verschillende gelegenheden China beschuldigd van 'links avonturisme', betogend dat de meest dringende prioriteit is "het bereiken van een gezamenlijke anti-imperialistische actie en een anti-imperialistisch eenheidsfront" (Kim Il Sung, rede van 5 oktober). Kim zei ook nadrukkelijk dat "niemand socialistische landen kan weerhouden vrijwilligers naar Vietnam te zenden", zodoende indirect de geruchten bevestigend dat China heeft geweigerd de doortocht van Noord-Koreaanse vrijwilligers over zijn grondgebied toe te staan. Kim klaagde er ook over dat "het verkeerd is alleen maar te schreeuwen tegen het Amerikaanse imperialisme", daarmee te kennen gevend dat dit alles is wat de Chinezen doen. Een andere verdachte deserteur uit het Chinese kamp is de Japanse Communistische Partij geweest, die eveneens heeft aangedrongen op gezamenlijke actie inzake Vietnam en zich van commentaar op de Culturele Revolutie heeft onthouden. Een verdere mogelijke oorzaak van onenigheid met China is het hinderen van Sovjet hulp aan Vietnam geweest. Hoewel het duidelijk is dat dit onderwerp in grote mate overdreven is door de Sovjetunie om propagandadoeleinden, toch heeft China tenminste het vervoer door de lucht boven Chinees grondgebied van dergelijke hulp verboden.

Pekings Sino-centrische houding wordt versterkt door de tegenslagen over de hele linie in de buitenlandse politiek sinds 1965. In het begin van dat jaar was de Chinese hoop op de vorming van een wereldomvattend anti-imperialistisch front uitgaande van de Afro-Aziatische wereld nog steeds gegrond. De as Peking-Djakarta draaide gesmeerd, China had vorderingen van belang gemaakt bij de nieuwe Afrikaanse staten en de naderende Tweede Afro-Aziatische Conferentie leek een gelegenheid om alle steun te bundelen. China genoot ook voldoende sympathie binnen de communistische wereld om de Sovjetplannen voor een tegen Peking gerichte internationale conferentie schipbreuk te laten lijden. Maar door een aantal oorzaken, sommige buiten China's macht, andere tengevolge van eigen verkeerd beleid, werd geen van de Chinese verwachtingen verwezenlijkt. Een reeks rechtse staatsgrepen in Afrika (Boeroendi, Dahomey, Centraal Afrikaanse Republiek en Ghana) nam China's invloed weg en verminderde zijn prestige. Indonesië viel ook in de handen van de generaals, waardoor China van zijn grootste niet-communistische bondgenoot in Azië werd beroofd. De Tweede Afro-Aziatische Conferentie raakte verstrikt in het Chinees-Russische geschil, werd verward door de staatsgreep in Algerije, en ging uiteindelijk niet door. Ondertussen begon de Sovjetunie, onder zijn minder opzienbarende maar meer doeltreffende na-Chroetsjov-se leiders, verloren terrein te herwinnen speciaal onder de Aziatische communisten. De Sovjet-interventie en -hulp bij de oorlog tussen India en Pakistan en in Vietnam toonde dat Rusland

nog steeds in het bezit was van aanzienlijke diplomatieke en militaire vermogens waarvan China niet kon hopen ermee te wedijveren. Voorts begon de sympathie in de Derde Wereld voor China als 'underdog' plaats te maken voor het wantrouwen tegen China als opkomende grote mogendheid. China's kernproeven droegen er slechts toe bij dit wantrouwen te bevestigen.

Het jaar 1965 toonde daarom de feitelijke ineenstorting van een buitenlands-politieke strategie die ontwikkeld was sinds de Grote Sprong Voorwaarts. De veronderstelling waarop deze was gebaseerd - dat China steun kon verwerven in de Derde Wereld en de communistische wereld in weerwil van de twee super-machten - was al te optimistisch gebleken. Het is niet verrassend dat men een fatalistische toon begon te horen in de Chinese commentaren op het internationale gebeuren. "De loop van de revolutie", aldus werd Mao geciteerd, "gaat altijd langs een kronkelig en nooit langs een recht pad." (Volksdagblad, 7 maart 1966). 'Krommingen en bochten' moesten verwacht worden, zelfs als men daar niet de voorkeur aan gaf. Het was zelfs nog niet eens zeker dat het socialisme in China zou zegevieren, laat staan in de rest van de wereld. In deze stemming van zelfbespiegeling ging het jaar 1966 voorbij zonder enige tekenen dat Peking zijn buitenlandse politiek had gewijzigd of hergewaardeerd. In feite schijnt China, behalve in zeer beperkte zin, op het ogenblik in het geheel geen buitenlandse politiek te voeren.

### Vietnam en de Culturele Revolutie

Indien bovenstaande analyse juist is, zouden we nu in staat zijn de invloed buitenlandse zaken en Vietnam op de Culturele Revolutie te reconstrueren in de volgende regels (in gedachten houdend dat binnenlandse politieke en sociale kwesties evenzeer of nog sterker van invloed kunnen zijn geweest). China's poging de buitenlandse politiek te revolutioneren kreeg met aanzienlijke tegenslagen te kampen, evenals de eerdere poging de economische politiek te revolutioneren teleurstellend was gebleken. De Verenigde Staten waren in opmars en bedreigden China directer dan ooit tijdens de Koreaanse oorlog. De Sovjetunie was met enig succes zich eveneens aan het herstellen. De Derde Wereld, theoretisch het meest belovende gebied voor China, verkeerde in wanorde. De oorlog in Vietnam scheen onmogelijk opgelost te kunnen worden, behalve in termen die de macht van de twee reuzen zouden vergroten, Noord-Vietnam en het Nationaal Bevrijdingsfront zouden vernederen en de opvattingen omtrent de volksoorlog in discrediet zouden brengen. Geplaatst tegenover deze sombere situatie hebben de Chinese leiders zich in feite met de rug naar deze moeilijk te behandelen problemen toegekeerd. In het buitenlands beleid heersen nog slechts dogmatiek en dialectiek. Wegens het falen in het revolutioneren van hun economische en buitenlandse politiek, hebben Mao en zijn naaste kameraden zich inmiddels gewend tot wat zij als de kern van de zaak beschouwen - het revolutioneren van de Chinese samenleving. Deze politiek en geen andere zal voldoende zijn om China te beschermen tegen zowel buitenlandse agressie als binnenlands revisionisme.

Tenslotte komen wij tot wat op het eerste gezicht een nieuwe en dramatische verschuiving lijkt te zijn in de Chinese politiek, in de derde week van december 1966. Eerdere Amerikaanse bombardementsvluchten op Hanoi in die maand hadden de gebruikelijke, in vage bewoordingen gestelde Chinese verzekeringen ontlokt het Vietnamese volk "krachtig bij te zullen staan". Op 15 december werd beweerd dat de Chinese ambassade in Hanoi was getroffen door Amerikaanse bommen (Radio Hanoi was aanzienlijk minder stellig op dit punt dan Peking). Op de 18de en een paar daaropvolgende dagen werden massabetogingen gehouden in alle grote Chinese steden ter viering van de zesde verjaardag van het Nationaal Bevrijdingsfront, als protest tegen de Amerikaanse bombardementen en ter verzekering van China's bereidheid "naar het front te marcheren" en "schouder aan schouder met het Vietnamese volk" te strijden.

Dit klinkt duidelijk genoeg, maar toch was er een vreemde weerstand om de gevolgtrekkingen uit deze verklaring vast te stellen. Na enige aarzeling werd de nieuwe formule als volgt vastgelegd: "Het Chinese volk aarzelt niet zich de grootste nationale opofferingen te getroosten om het Vietnamese volk tot het einde toe te steunen in zijn verzet tegen de Amerikaanse agressie. Het Chinese Volksbevrijdingsleger heeft alle voorbereidingen gemaakt. Wij zullen naar de voorste gelederen gaan om Vietnam te helpen en de Amerikaanse agressie te weerstaan, schouder aan schouder vechten met het Vietnamese volk en de Amerikaanse agressors van de kaart te vegen zodra de situatie dat vereist, het Vietnamese volk dat vraagt en Voorzitter Mao, onze grote voortreffelijke commandant, daartoe order geeft." (Yeh Chien-ying,

redevoering van 14 januari 1967).

Het moge onwelwillend schijnen en uitzonderlijk Pekinologisch om een dergelijke bewoording te relativieren. Maar waarom moeten Chinese verklaringen vrijwel altijd (met één uitzondering bij een provinciale demonstratie in Lanchow) spreken van "gaan naar de voorste gelederen" in plaats van eenvoudigweg "gaan naar Vietnam"? Waarom is het zo moeilijk de duidelijke beloften van 1965 te herhalen? Waarom kan China niet de recente uitspraak van Noord-Korea navolgen (namelijk de 17 december Pyongyangdemonstratie) "naar Vietnam te gaan als vrijwilligers wanneer daarom wordt gevraagd door hun Vietnamese broeders"?

Natuurlijk worden de beloften vrijwilligers te sturen niet uitgelegd als letterlijke verbintenis, maar veeleer als een maatstaf van de kracht van de algehele ondersteuning en bijstand. Als Hanoi besloot om vrijwilligers te vragen (een onwaarschijnlijke gebeurtenis zolang als dit vermeden kan worden) uit China of een ander land, zou het moeilijk zijn dit te weigeren, welke verbintenis er ook al of niet zou zijn aangegaan. Pure strategische noodzakelijkheid zou dwingen tot interventie om te voorkomen dat de Verenigde Staten Noord-Vietnam wegvaagen en China's zuidwestelijke bufferland vernietigen. Om deze reden, indien al niet om een andere, zouden de plannenmakers in het Pentagon uitermate dwaas zijn indien zij op Chinese non-interventie zouden gokken. Escalatie heeft zijn eigen logica.

De documenten bevestigen echter wat al gedurende enige tijd bekend was, namelijk dat de Chinese hulp aan Hanoi en het Nationaal Bevrijdingsfront voortdurend minder onvoorwaardelijk wordt. Het is niet noodzakelijk sommige van de belachelijke en venijnige Sovjetbeschuldigingen te slikken om dit te begrijpen. De Chinese overtuiging dat zij het beste weten hoe de volksoorlog te waarderen, plus de weerslag van het Chinees-Russische geschil, plus het eenzelve klimaat van de Culturele Revolutie, maken in combinatie de Chinese ondersteuning minder van harte en doelmatig dan deze anders zou zijn.

De wijziging van december 1966 in de door China gevolgde lijn is waarschijnlijk een poging de wijdverbreide indruk (zowel in Hanoi als in Washington) weg te nemen dat China door de Culturele Revolutie een ware papieren tijger is geworden. Dit valt ook samen met andere aanwijzingen van wrijving tussen Hanoi en Peking, waarvan het eveneens de bedoeling kan zijn dat ze hierdoor worden weggenomen. Maar als de Chinezen werkelijk de twijfel willen verdrijven omtrent de stand van zaken bij hun fundamentele verbondenheid met Vietnam, dan gaat hun laatste verklaring niet ver genoeg. Het is niet goed ergens bij betrokken te zijn als men dat niet duidelijk is. Een dergelijke duidelijkheid is een levensbelangrijke noodzakelijkheid om verdere Amerikaanse escalatie af te schrikken.

In alle eerlijkheid moet men tenslotte toegeven dat één deel van de Chinese analyse in toemende mate geloofwaardig wordt. Bij het een voor een verdwijnen van de mogelijkheden voor de Verenigde Staten in Vietnam, kan het bombarderen van China even wenselijk gaan lijken als het bombarderen van Noord-Vietnam leek twee jaar geleden. Men vindt het nog steeds moeilijk de Chinese visie te aanvaarden dat de Amerikaanse troepen door de logica van de escalatie ertoe zullen worden gebracht tot invasie te land over te gaan, om daar vernietigd te worden door de gewapende macht van het Chinese volk in een strijd van man tegen man. Maar onze voorspellingen zijn in het verleden zo zeer tekortgeschoten dat wij zelfs hierin fout kunnen zijn.

John Gittings (Viet-Report april/mei'67)

## VERZEKERING VOOR MILITAIREN

"In de Verenigde Staten bestaat een collectieve levensverzekering, genaamd Servicemen's Group Life Insurance. Deze collectieve post loopt bij levensverzekeringsmaatschappijen. Verzekerd kunnen zijn leden van de strijdkrachten in actieve dienst. De verzekerde som is \$ 10.000 en de premie \$ 2 per maand. De verzekeraars dekken de risico voor 'normaal' overlijden en de regering betaalt de gevolgen van de oorlogsrisico's in het bijzonder de vechtrisico's. Uitkering is gedaan van 10.595 mannen en vrouwen van de krijgsmacht. Hier van verloren er 6053 het leven in Vietnam (waarvan 5008 door de vijand en 1045 door ongevallen en ziekte.) In totaal werd uitgekeerd \$ 105,7 mln."

(De Vraagbaak voor het Assurantiewezen, 22-7-'67)

De briefschrijver die ons dit citaat toestuurde voegde hieraan toe:

"Indien deze verhouding tussen gesneuvelden door ongevallen en ziekte omgekomenen maatgevend is voor het totale aantal Amerikaanse doden in Vietnam, dan zou, indien 'het Pentagon' alleen het aantal gesneuvelden opgeeft, dit aantal met ruim 17% verhoogd moeten worden om het aantal doden te verkrijgen."

## OPROEP 21 OKTOBER-DEMONSTRATIE

NEDERLANDERS!

De Amerikanen gaan voort met hun oorlog in Vietnam, zonder zich ook maar iets aan te trekken van het oordeel van de rest van de wereld.

Hen is gevraagd de bombardementen op Vietnam te staken. Ze hebben ze uitgebreid.

Hen is gevraagd bij de grens van China weg te blijven. Ze bombarderen er toch.

En langzaam maar zeker worden de geesten voorbereid op de onontkoombaarheid van een derde wereldoorlog.

De Amerikanen voeren de oorlog met wapenen, die al hun praten over vrijheid, democratie, vrede, menselijkheid en volkenrecht tot een aanfluiting maken.

Het Vietnamese volk wordt uitgeroeid - kind voor kind, volwassene voor volwassene.

Dat is de vrede, die het grote land Amerika aan het kleine land Vietnam wil opleggen.

Het gebeurt voor de ogen van ons allen. Niemand kan zeggen dat hij het niet weet, het niet heeft geweten.

In Amerika zelf groeit het getal dergenen, die inzien dat de Amerikaanse inmenging in Vietnam heilloos is en daaraan om vredeswil een eind moet komen. Dat andere Amerika heeft recht op onze solidariteit.

Ook Nederland is partij. En het is nodig dat u er zich persoonlijk mee bemoeit. De regering legt moties uit het parlement eenvoudig naast zich neer. Zij zal ook in het vervolg alles doen om een duidelijke stellingname tegen Amerika te vermijden.

Spreekt daarom uit:

- WEEST SOLIDAIR MET DE DEMONSTRANTEN IN AMERIKA!
- DE BOMBARDEMENTEN VAN AMERIKA OP VIETNAM MOETEN ONVOORWAARDELIJK EN DEFINITIEF BEEINDIGD WORDEN!
- ERKENNING VAN HET ZUIDVIETNAMEES NATIONAAL BEVRIJDINGSFRONT (VIETCONG) ALS ZELFSTANDIGE ONDERHANDELINGSPARTNER!
- ZELFBESCHIKKING VOOR HET VIETNAMESE VOLK!

Wij willen hiervoor in Amsterdam op zaterdag 21 oktober demonstreren. Op die dag wordt ook in Amerika onder de leuze 'Haal onze jongens terug' grootscheeps tegen de Amerikaanse inmenging in Vietnam gedemonstreerd.

Wij doen een beroep op alle organisaties, politieke partijen, arbeiders in bedrijven, de jongeren- en studentenorganisaties, de kerken, iedere Nederlander, om dit streven te steunen.

COMITE VIETNAM

Aldus de oproep van het Comité Vietnam (Piet Nak c.s.). De plaats waar de demonstratie zal starten en de tijd waarop worden nog nader bekend gemaakt. Degenen die deze demonstratie wensen te steunen, zo deelt het Comité Vietnam ons mee, kunnen zich wenden tot het secretariaat, p/a Piet Nak, 1e Helmersstraat 112, voor het laten lopen van bussen, schilderen van spandoeken, etc. Financiële bijdragen voor het laten drukken van pamfletten, affiches, het plaatsen van advertenties, e.d. kunnen gestort worden op postgirorekening 784630 tnv A.J.A. van Zoest, Amsterdam, met vermelding 'Vietnam'.

## MEDEDELINGEN

Vietnam Comité Nijmegen (Vossenlaan 315, Nijmegen) houdt elke derde zaterdag van de maand een demonstratie. Beginpunt 15 uur vanaf het Jan van Hooff-monument bij de Waalbrug. Het comité organiseert bovendien regelmatig een literatuurstand.

Mededelingen. Het Vietnam Bulletin neemt graag mededelingen op van Vietnam-acties. Deze mededelingen moeten op zaterdag een week vóór de op het Bulletin aangegeven verschijningsdatum in het bezit van de redactie zijn.

Correspondentie. Van de 'Tie of Friendship', postbox 7, Badhoevedorp, ontvingen wij de volgende adressen van Noord- en Zuidvietnamezen die graag met Europeanen willen corresponderen:

Mr. Nguyen Thuy Oanh, 42 Cva Bai St., Hanoi, Noord-Vietnam (Eng., Frans);  
 Miss Vu Thuy Thuan, 32 Hang Than, Hanoi, Noord-Vietnam (Eng., Frans);  
 Mr. Nguyen Van Dong, 7 Ngô-Nhà-Chung, Hanoi, Noord-Vietnam (Engels);  
 Mr. Pham Manh Chi, SO 5, Phô-Nha-Chung, Hanoi, Noord-Vietnam (Eng., Frans);  
 Mr. Tran Quoc Khanh, Str. Tran Quoc Toan 45 B, Hai-Phong, N.-Vietnam, (Eng., Esperanto);  
 Mr. Pham Ba Chuy, 101 Trau Phu, Hai-Phong, Noord-Vietnam (Eng., Esperanto);  
 Mr. Vuong Ngoc Lam, P.O. Box 1185, Saigon, Zuid-Vietnam (Eng., Frans);  
 Mr. Nguyen Phan Long, 5 Hai Bà Trung, Dalat, Zuid-Vietnam (Eng., Frans);  
 Mrs. Yo Thuc, 68 Ngotung Chau, Gia-Dinh, Saigon, Zuid-Vietnam (Eng.):  
 Miss Tha Thi Dung, c/o NAAFCO, 14 Ton-That-Dam, 1er étage, Saigon, Z.-Vietnam (Eng., Fr.);  
 Miss Nguyen Vu Tuyink Giao, 274 Hien Vuong, Saigon, Zuid-Vietnam (Engels);  
 Mr. Mai Thanh Hoa, L5 cu xa Phu Lam "B" Cholon-Saigon, Zuid-Vietnam (Engels).  
 Mochten hieruit interessante briefwisselingen voortkomen - de meeste bovengenoemde zijn studenten - dan houdt de redactie van het VB zich voor een kopie aanbevelen.

DRUKWERK

Frankering bij abonnement  
 Amsterdam

H.G.J. Zonnenberg  
 Harpstraat 25  
 UTRECHT

25-6

*Postbus 187*

Afz.: Vietnam Bulletin  
 p/a ASVA  
 Weesperstraat 51  
 Amsterdam-4

HOLLAND